

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 3 frt — kr. Négy hóra . . . 1 frt — kr.
Él évre . . . 1 frt 50 kr. Negyed évre — frt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

a szerkesztő saját házában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Elég!

Elég! eddig és ne tovább! mondotta ki Tápé község Szentes város erőszakos uralmával szemben, melyet az a megye többi községeinek rovására gyakorol.

A kimondott szó valamennyiünk érzelmet tolmácsolta, csak hogy addig mig mi és a többi község megelégedtünk a folytonos jogos panaszok hangoztatásával, melyre Szentes város elég alkalmat nyújtott, addig a kis Tápé község képviselőtestülete a f. hó 8-án megtartott közgyűlésében oly határozatot hozott, mely őt szemünk előtt nagygyá tette, mert birt azzal az erkölcsi bátorsággal, hogy a tettek terére lépve, kimondta az t e l s ő n e k, hogy „Elég! eddig és ne tovább!” és ezzel megadta a jelt a harcra, mely — nem kételkedünk — a községnek teljes szabadságát fogja eredményezni és meg fogja törni Szentes város türhetetlen hegemóniáját.

Nem akarjuk itt újra részletesen elmondani mindazon küzdelmeket, melyet Szentes város a vármegyén a saját céljainak érdekében a községek, de különösen Mindszent és Szegvár községek érdekei ellen folytatott. Elég rámutatnunk arra a tényre, hogy széles e hazában a legrosszabb utaink nekünk vannak, a legjobbak meg Szentesnek. A vármegyei hivatalnokok mind szentesiekből kerülnek ki és mint a közelmúlt számunk egyikében foglalt, a vármegyei gyűlés referációjában említettük — „ha Mindszent községről, annak érdekeiről van szó, gunyos mosoly jelentkezik a szentesi képviselők ajkain.”

Igen! kimondjuk mi is tartozkodás nélkül azt, hogy meguntuk már akár S i m a Ferenc, akár más szentesi nagyság szeszélyétől függővé tenni, községünk jövő haladásának, boldogulhatásának kérdését. Elég volt eddig pénzünk és erőnknek elfecsérelése. Szentes érdekei már eleget áldoztunk, de mert nincs reményünk arra nézve, hogy a mi vitális érdekeink is valaha Szentes részéről a vármegyén figyelembe véssék, de sőt mint a vasutgyűlésben elégszer volt alkalmunk tapasztalni, jogos érdekeink küzdésénél mindig mint ellenség állt velünk szemben, azért összeinte örömmel, lelkesedéssel üdvözöljük Tápé községet azon a téren, melyre merészen rálépett.

Tápé község képviselő testülete egyhangulag azt határozta, hogy kérelmezni fogják Csongrád vármegye székhelyének Szentesről Szegedre való áthelyezését és e határozatát csatlakozás végett az érdekelt községeknek megküldötte.

A községünkhöz is beküldött határozatot alábbiakban közöljük.

„Tekintettel egyrészt azon körülményekre, hogy Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának jelenlegi székhelye, Szentes városa, a törvényhatóság egyetlen községével sincs vasut avagy müút által összekötve, sőt maga ezen város közönsége a megyebeli községeknek a megyei székhely könnyebb, olcsóbb és biztosabb megközelíthetése és hozzájárulhatása iránti jogos igényére való tekintet nélkül, egy összekötő vasuti ág helyett oly vasuti vonal kiépítését létesítette, a mely a megyebeli községek egyikét sem érinti, a h.-m.-vásárhelyi-mindszent-szegvár-szentesi vasut kiépítését pedig saját érdekének kockáztatásával is akadályozza sőt lehetetleníti, úgy hogy tényleg ez idő szerint Szentes város az év legnagyobb részében, különösen pedig az esős tavaszi, őszi és téli időszakokban járhatlan sáruton majdnem teljesen hozzáférhetetlen, s ha nagy nehezen hozzáférhető is, ezt a vármegyebeli községek közönsége s ezek megyebizottsági tagjai csak igazi nagy száldozatok árán érhetik el, a minek azután az a sajnos következménye van, hogy a községeket közvetlen érdeklő fontos ügyek a megye székhelyén kívül lakó megyebizottsági tagok hozzájárulása és részvétele nélkül, egyedül a szentesi megyei bizottsági tagok szavazatával, sokszor nagyon is sérelmesen intéztetnek el s tekintve más részről, hogy a vármegyebeli községek közönségének kiváló s a mai társadalmi rendszerben tagadhatatlanul első rendű fontos érdeke az, hogy midőn a vármegye törvényhatóságánál levő ügyeinek intézése végett a megyei székhelyen megjelen, e helyen találhassa a többi állami hivatalokat is, hogy egyidejűleg és kevesebb kiadással többi ügyeit is intézhesse, Csongrád vármegye jelenlegi székhelyén pedig egyetlen ilyen állami hivatal sincs; tekintve végre, hogy vármegyénk területén Szeged szabadkirályi város azon hely, melylyel a megyebeli községek legnagyobb része vasuti összeköttetésben áll s ezen hely az, ahol egy a Csongrád megyei kir. tanfelügyelőség és s Csongrád megyei kir. államépítészeti hivatal, a büntető törvényszék, kir. ügyészség, a királyi táblák és az adóztatási ügyekben ma már minden egyes embert anuyira érdeklő kir. pénzügyigazgatóság, tehát az összes kormányzati hivatalai elhelyezve vannak; mindezekre és így a jó közigazgatás érdekére való tekintettel egyhangulag elhatározza a közgyűlés, hogy Csongrád vármegye székhelyének Szentesről Szegedre való áthelyeztetését országgy. képviselője útján a törvényhozás előtt kérelmezni fogja. Ezen határozatot pedig, ahhoz való hozzájárulás céljából Csongrád, Kistelek, Csany, Dorozsma, Algyő, Sándorfalva, Horgos, Sövényháza, Szegvár, Mindszent, Mágocs, Derekegyháza, megyebeli összes nagyközségeknek azzal a kérelemmel küldi meg, hogy a megyebeli székhelynek Szegedre való áthelyezése kérdését a községi képviselőtestület gyűlésén megvitattván, hasonló irányu és tárgyú határozataikat, kérvényezés alakjában szüntén az országgyűlés valamely tagjának közvetítése mellett betérjesszék az illetékes forum, az országgyűlés képviselőháza elé, hozandó határozataikról pedig, a jelen jegyzőkönyv kivonatának közlése mellett kezdeményező községet értesíteni sziveskedjenek.”

Hisszük, reméljük, hogy a jövő havi rendes községi közgyűlés tárgysorozatába

e nagyon is fontos ügy fel lesz véve és így alkalmunk leend ahhoz hozzá szólnani.

Mindszent község képviselőtestületéhez e tápéi határozattal azon kérdés lesz intézve, hogy akarnak e továbbra is községünk érdekeit teljesen szem elől tévesztve csak Szentes érdekeit elnyomott rabszolgákként szolgálai, avagy elérkezettnek látják e már azon időpontot, hogy lerázva a jármot, már valahára magunknak is dolgozzunk.

A felelet iránt nem lehet semmi kétségünk. Az nem lehet egyébb mint a tápéi határozat pártolása. Országgyűlési képviselőnk útján mi is mint a többi községek kérelmezni fogjuk a vármegye székhelyének Szentesről Szegedre való áthelyezését és, ha e kérelmeket siker fogja koronázni, akkor községünkre egy jobbkor virrad fel. Szentes város pedig szintén elérheti majd régi vágyát, elszakadva a megyétől legyen önálló köztörvény hatóságú város, mely minőségben szívből kívánjuk, hogy boldoguljon, haladjon, erősödjön — de csak a maga emberségéből és ne a mások rovására.

A hunn sírok.

Lapunkban már avatott egyén által közölve volt a mártélyi ásatások eddigi eredménye az újabban felásott két sír kivételével hol a leleteknek — illetve csont maradványok azt mutatják, hogy annak idejében a két halott egymással ellenkező irányban lettek eltemetve — vagyis a lábakkal egymáshoz, mely tény arra enged következtetni, hogy itt ur és szolga nyugodtak.

A további munkálatokat egyrészt a hideg évszak beálta, de leginkább pénz hiány miatt be kellett szüntetni.

Valóban csodálatos az, hogy a m. kir. nemzeti muzeum, mely kevésbé érdeklődik a nagyon is fontos ügy iránt mely hivatva lenne a reánk maradt hun történet több homályos részét megvilágosítani és azt új adatokkal gazdagítani, de sőt az egész világot érdeklő általános tudományok szempontjából is nagyon kívánatos lenne az ásatásokat folytatni — a sírokat felfedni a honnan a felszínre hozandó fegyverek, ékszerak, edények emberi és állati csontvázak felfedné előttünk a régmúlt idők szokásait, harc modorát, ipar és művészetét.

A muzeum — mint értesülünk csak 70 frtot szavazott meg az ásatási költségekre, mely összeg oly csekély, hogy valóban csodálkozunk kell az eddig elért eredményen, melyet nagyrészt az ásatásokkal megbízott Farkas Sándor ur nagy buzgalmának köszönhetjük. A pénz azonban ma már elfogyván az ásatásokat be kellett szüntetni.

A már eddig felfedett sírok és az azok

ban talált fegyver nemek kétségtelenül bebizonnyították azt, hogy itt e tájon nagy hun temető volt, következetesen itt hun telepnek is kellett lennie és így nem lehetetlen, hogy a további ásások azt is bebizonyítanák hogy Attila a Hunok nagy királyának itt volt székhelye,

Priscus Rhetortól, ki mint byránci követ járt a hun királynál, maradt reánk egy leírás, mely azonban nem jelöli meg szabatosan a helyet, hol Attila székhelyét tartotta, de leírása után megindult tudományos kutatások Sövényházát — Szeged környékét tartják Attila székhelyének, s a felfedezett hun temető azt látszik bizonyítani, hogy igen is Sövényháza lehetett a székhely mely tekintve Attila táborának óriási nagyságát községünkig terjedt.

Bár miként áll e dolog az az egy bizonyos, hogy ez ásásokat a jövő tavasszal folytatni kell. A költségekhez járulhat a t. academia is, valamint a vármegye, de azt teljesen abba hagyni nem lehet mert ezzel bünt követhetünk el a tudomány de sőt nemzeti érzetünk ellen is.

Mindent mit a hunokról — a magyar nemzet ez őseiről — még megtudni sikerült csak emelhet nemzeti önérzetünket. Azért nem kételkedünk, hogy jövő tavasszal nagyobb mérvben fogunk hozzá fogni említett tudományos kutatásokhoz.

Helyi és vegyes hírek.

— **Felelősség.** A felelősséggel sújtott községi előjárók száma ismét szaporodott egygyel. A közigazgatási bizottság f. hó 14-én ugyanis a pénzügyigazgatóság javaslatára (Gémes József szegvári bíró és Walther Mihály adójegyző) ellen, az adóbehajtások körül tanusított hanyag eljárás miatt, a felelősséget kimondotta.

— **Rejtélyes halál.** Rablógyilkosság, avagy szerencsétlenség okozta halálát azon szeged földi embernek kit a sövényházi gatyá erdő meletti árokban a felfordult kocsis alatt halva találtak meg? — Azt ma még nem tudjuk, de reméljük, hogy a nagy buzgalommal megindult vizsgálatnak sikerülni fog a valót felderíteni és a rejtélyes esetet takaró homályt eloszlatni. Az eset különben, mint bennünket biztos forrásból értesítenek a következő: Mult vasárnap f. hó 15-én délután 3 szegedi ember Szegváron ká-

posztáikat eladván — a három kocsival községünkön keresztül hazafelé igyekeztek természetesen a már fölük megszokott sebes vágatva. Most annyiban indokolt volt a sebes vágatás, mert fogadtak, hogy az, ki legkésőbb ér a mindszenti révhez, a túl a révnél fekvő kis kocsmában 5 frt áru italt tartozik fizetni. A legkésőbbben érkezett az őt a révnél megvárt társaival betért a kocsmába és megkezdődött az áldomás ivás — később az egyik révészt is felhívták és mulattak késő estig. Másnap reggel a futtatásnál vesztő és a bort fizető embert a fent említett helyen a kocsis alatt ütések és horzsolásokkal megfeketedett testtel halva és 60. frnt pénztől megfosztva találták meg. Két társa állítása szerint, az ő kocsija hátul jött és a tóhajlati utnál tért el fölük más irányba. Eddig ez ügyben már úgy a révész, mint a kocsmáros ki lettek halgatva. A holttestet kedden boncolták fel Kisteleken és az orvos külérőszak nyomait redozta fel, nem lehetetlen azonban, hogy a felfordulás alkalmával a kocsis löcs okozta, valamint a halált is és így a gyanu arra is kiterjed, hogy részegségét felhasználva, nem a kocsmában lett-e pénztől megfosztva.

— **Az iparos és kereskedők körének választmánya** — mint már lapunk mult számában is jelezve volt — szombaton f. hó 14-én ülést tartott. Említett hírből az volt mondva, hogy a gyűlés több fontos tárgyat intézett el, de későbbi értesülésünk alapján kénytelenek vagyunk említett gyűlés történetét — annak lefolyását a következőkben ösmertetni. Több választmányi tag — s nem az elnökség — elhatározása folytán lett a gyűlés egybe hívva még pedig az okon, mert többek tudomása szerint noha az alapszabályok már hetekeztel az előtt némi pótlás véget vissza érekezték — az ügyben az elnök mind mai napig nem tartotta szükségesnek választmányi gyűlést egybe hívni. E gyűlésre úgy az elnök, kinél az alapszabályok fekszenek, valamint az alelnök meglettek hívva. Az alelnök a 7 órára hirdetett gyűlésre fél 9 kor — az elnök meg éppen nem — jelent meg. Alelnök a gyűlést megnyitván, előterjeszti, hogy a már 3/4 év előtt megalakult kör még mindig nem képes magáról életjelt adni — alapszabályai még mai napig sincsenek jóváhagyva kéri a választmányi gyűlést határozon a fölött, hogy minő mód és eszközökkel tartja a kör életképességét fenttarthatónak. Helyes vita után egy 3 tagu bizottság küldetett ki az iránt, hogy keresse meg az elnököt, hogy a vissza érkezett alapszabályok módosítása tárgyában minél előbb egy választmányi gyűlést hívjon egybe. A bizottság küldetésében el-

járván, elnök a gyűlés egybehívását megígérte.

— **A névtelen hősök osontjai.** Csantavér közelében, a zentai földeken ásások közben nagy mennyiségű osontváza akadtak, melyek egymásra zsufoltan feküdtek a földben. Bizonyos, hogy a szabadságharc idején közös sirba temetett névtelen hősök osontjai porladoznak ott.

— **Vizszükség Kisteleken.** A hosszantartó száraz időjárás következtében Kistelek község kutjai csaknem kivétel nélkül kiapadtak. A közig. bizottság erre való tekintettel és fontos közegészségi és közbiztonsági szempontból is, Réti János vármegyei főorvos javaslatára felhivatni határozta a községi előjáróságot, hogy az égető bajon segitendő, alkalmas és megfelelő kutak furása iránt haladéktalanul tegye meg a szükséges intézkedéseket.

— **Sajtóper a „Szentesi Lap“ ellen.** Vármegyénk közigazgatási bizottsága a f. hó 14-én megtartott közigazgatási bizottságának ülésében azon egyhangu határozatot hozta, hogy a „Szentesi Lap“ ellen hivatalból fogja a sajtóper megindítani. Az inkriminált cikkeket a „Nemesítelőszék“ — „Ki a büntakarck feje“ stb. melyekben nevezett lap durva támadásokat intézett a fő és alispán ellen. (Magunk részéről a közigazgatási bizottság határozatát csak helyeselni tudjuk csak azt nem tudjuk megérteni, hogy miért tesz ez csak most? Mért nem tették már régebben? A „Szentesi Lap“ erre az alkalmat rég megadta.)

— **Kísérletezés a repülőgéppel.** Egy aradi nyugalmazott hivatalnok, a kit eddig józan, értelmes embernek ismertek, a minap a meghívót küldötte ezt: „Van szerencsém értesíteni, hogy a repülőgépet feltaláltam s kedden, e hó 10-én d. u. 1 órakor a vár bejáratánál egy zártkörű társaságban bemutatom, mely alkalommal önt is meghívom.“ A város notabilitásai mind kaptak ilyen meghívót, de úgy látszik nem sokan biztak a találmány sikerében, mert csak 17-en mentek el, hogy a jövő század csodáit megérezzék. A feltaláló kibontotta repülőgépet a ponyvák közül: négy hatalmas szárny volt ez libatollakkal összevarva és egy nagy ernyő. Két szárnyat a vállaira kötött, kettőt a derekára, a nagy napernyőt pedig a háta közepére akasztotta. Így fölserelve, futni kezdett és a felső szárnyakat lebegtetve, leugrott a vár bejáratául szolgáló nagy kapu tetőjéről. Egy hatalmas ivet irt a levegőben, azután úgy zuhant a fák közé, hogy alig bírták fölzedni. Dacára annak, hogy orrán-száján ömlött a vér, kijelentette, hogy két hét múlva sikerültebb bemutatást fog produkálni. A meghívottak azza

TÁRCSA.

A házibarát.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája

Paróka ur szerette a feleségét, de felesége nem viszonzta az érzelmet mert szívében csak egy szerelemnek volt helye és ezt az egyet Alfons urnak szentelte aki husz esztendővel fiatalabb volt Parókanál.

Izlés dolgában tehát Parókanét nem illetheti vád valamintégesen Paróka urnak jó izlése ellen sem lehet kifogást emelni, mert felesége szép asszony, aki mint mondani szokás, hét vármegyében is ritkította párját.

A házasság első évében még hagyján folyt az élet. A menyecske jó nevelésben részesült és hozomány gyanánt olyan erkölcsöket hozott a házhoz, melynek szemüvegén át a házibarát oly emberi lénynek látszik, aki csakis a férj szórakoztatására van teremtve.

Később persze megváltoztak Parókané ebéli nézetei és egy szép napon azt találta, hogy a házi barát sokkal magasabb lény és hogy a férjek szórakoztatása mellett tulajdonképpen arra vannak hivatva, hogy a nőket mulattassák...

De ez arany igazságnak fölismerése nem elég; az igazságnak érvényt is kell szerezni és minthogy Paróka is többször alkalmat adott hű hitvesének, hogy a házibaráttal egyedül lehesen, megtörtént, hogy egy este a háziasszony és Alfons ur között a következő párbeszéd fejlődött:

Alfons ur (halkan): Mit ér az, ha csak lopva néhány percig lehetünk együtt. Annyi mondanivalóm volna, egész szívemet szeretném föltárni...

Parókané (elérzékenyülve) Oh csak már egyszer elutazna az uram!

Annyit szenvedek, hogy ki sem mondhatom Alfons ur: Ne busuljon kedves nagysám! En tudom méltányolni fájdalmát és esküszöm, hogy mindent elkövetek...

Parókané (szemlesítve): Köszönöm, nagyon köszönöm uram...! Ön valóban... jaj a vén majom már visszajön. Csitt!

Alfons ur ajkaira boldog mosoly ült és e pillanattól kezdve megértették egymást tökéletesen.

Pár nappal később ép midőn Paróka ur szép feleségével ebédnél ült, a levélhordó betopan és Parókanének egy levelet adott át, mely nevére címezve volt.

Az asszonyka letette a kését és a villát és nagy kíváncsisággal kezdé fölbontani a pecsétet. Paróka ur nyugodt volt. Olyan levélgondolá magában — melyet a férj előtt bontanak föl, nem lehet veszedelmes és ennél fogva fel se tekintett tényérjáról.

De ez egyszer tévedett a derék férfi. A levél a veszedelmesebb fajtából lehetett, mert alig hogy az asszonyka pársort olvasott, a papir kiesett kezéből és éles sikoltással dőltszása székébe.

Paróka ur szájában megakadt a falat. Nem

tudta mit csináljon és ijedségében a sórtartó tartalmát öntötte feleségére eczet és hideg viz gyanánt.

— Nyomorult áruló megcsaltál!

Paróka ur megijedt. Azt hitte, hogy szeretett hitvese megtévelyodött.

— Légy nyugodt angyalom, hisz én szeretlek, válaszolt osillapítólag Paróka ur.

— Hazudsz nyomorult ismétlé faldokolva a nő.

Erre aztán igazán nem tudta mit válaszoljon Paróka ur.

Legnagyobb zavarában azonban egy mentő gondolata támadt. Le hajolt a padlóra és felszedte az ominozus levelet. De olvasás közben ő maga is majdnem úgy járt mint a felesége, de mert erősebb természete volt, ájulás helyett harag fogta el és oly erővel csapta földhöz a levelet, hogy ő maga is majd széjel szakadt belé.

A levél, mely ezt a nagy családi szénát előidézte, rövid volt, és ekképen szólt:

Mélyen tisztelt Nagysám!

„Mialatt Ön otthon hitvesi hűséggel harisnyákat köt és szeretve gondol férje urára, a nyomorult a külvégben jár és szépet tesz egy hölgynek, aki annyira behálozta, hogy már gyémánt függőt is ajándékozott neki. Asszonyom ne higgyen férjének és kísérje éber figyelemmel minden lépését.“

Paróka ur átlátta, hogy feleségének elég oka volt elájulni és felháborodásában neki a „nyomorult árulót“ arcába vágni.

a tapasztalattal mentek haza., hogy ha valaki repülni akar, mindenképp az orrát hagyja otthon.

— **Főispánok értekezlete.** Az idén észlelt alföldi munkás mozgalom okait fürkézni, de még inkább azt kutatni, hogy mily eszközökkel lehetne e bajon segíteni Zsilinszky Mihály vármegyének főispánja f. hó 17-ére az Alföld több főispánját Szegedre egy értekezletre hívta meg. Ez értekezleten részt vettek: Zsilinszky Mihály vármegyének, Kállay Albert szegedi, Fábrián László aradi, Molnár Viktor dr. temesi, Reiszig Ede békési, Lonovics József csanádi, és Ronai Jenő torontáli főispánok. A tanácskozás eredményét még nem tudjuk, de annak idején bővebben fogunk e kérdéssel foglalkozni.

— **A felvidék burgonyatermése** oly silány volt az idén, hogy néhány vármegyében e miatt a nép alighanem inséggel fog küzdeni. Hozzájárul a rossz terméshez még a burgonyának a penészgombák által meglepett s rothadást előidéző betegsége is, mely körülmény által a meglevő kis termés is veszélyeztetve van. A burgonya ára a felvidéken a múlt évihez képest 50—80 százalékkal felszökött.

— **Egy érdekes kimutatás.** 1848-ban birt 600 család egyenként 5000 holdnál nagyobb területet. 3001 család 1000—500 holdat: 7000 család 200—100 holdat. — Volt továbbá 235,000 birtokos nemes és város földbirtokos és 545,000 urbéri birtok tulajdonos. — Tehát 600 mágnás család kezében volt az egész nagy birtok (természetesen eltekintve az állam és egyházi birtokokról.) — A magyar föld — arisztokracia gazdagságáról élénk képet nyújtanak a következő adatok: Eszterházy herceg birt (és bir még ma is) 20 uradalma 330 négyszög mérföld területtel, a mely nagyságra nézve majdnem azonos a württembergi királysággal. Batthány hercegnek volt 7; a három Károlyi grófnak 19; Eszterházy grófnak 3; Pálffy hercegnek 3; Szinának 19; a Széchényieknek 18; Schönbrunn grófnak 4 uradalma. — Az itt felsorolt arisztokraták birtokai egyenként 150,000—200,000 és több holdra terjed. Magyarország egész területéből 1 ember 350 négyszög mérföldet 10 család összesen 200 négyszög mérföldet; a magasabb klérs pedig 250 négyszög mérföldet, — vagyis néhány világi és egyházi aristocrata az egész ország 1/5 részén birta,

A következő pillanatban Paróka ur nem haragudott többé, arcán az ártatlanság kifejezésével borult felesége lábai elé és rimázkodva hebegette:

— Mucuskám! édes fiam! Esküszöm, hogy nem igaz. Csak is téged imádlak! Ha akarod, hát a körbe se megyek. Itthon maradok és ki sem mozdulok nélküled . . .

Most ismét Parókané szolalt meg és hangja a kiengesztelődés hurján csendült meg.

— Én megbocsátok neked — szolt-de el nem felejttem ezt a levelet soha. Lesz gondom rá, hogy egyedül sehová se menj, kivéve a kört, ahol naponta két órát szabad töltened, de csak úgy, ha Muki urral tarokkzol, aki nekem hűségesen referáld, hogy csakugyan ott voltál e.

Paróka az ajánlatot elfogadta és boldog volt, hogy alkalmat nyílt, habár kellemetlenségek árán is meggyőződni, hogy felesége mennyire szereti és hogy mennyire féltékeny a kis asszonyka . . .

Paróka ur megtartotta szavát hiven. Nem járt sehova csak a körbe, ahol muki urral, a felesége titkosrendőrijével tarokkzott és olyan jól érezte magát, hogy gyakran két óránál is tovább elmaradt.

Muki ur Alfons urnak e legjobb barátja, aki Paróka urat tarokkal csak azért foglalkoztatta, hogy barátja ezalatt háborítlanul udvarolhasson a derék Parókanének. . . .

M.

ebben pedig Eszterházy Magyarország majdnem 1/15 rész földterületét. Ezzel kapcsolatosan érdekesnek tartjuk felemlíteni még azt is, hogy az 1882—1891-ig terjedő 10 év alatt 65,890,000 frt értékű állam-vagyon adatott el. — Mivel a nagy számokba már belekapaszkodtunk, azt sem lesz érdektelen felemlitenünk, hogy a hercegprimás 1.000,000 évenkénti, 27,110 frt naponkénti és 114 frt óránkénti jövedelemmel rendelkezik.

— **Halálbüntetések statisztikája.** A „Jogtudományi Közöny“ a magyarországi halálbüntetéseknek következő érdekes összeállítását adja 1880-tól, vagyis a büntetőtörvény életbe lépésétől kezdve:

Év	halálra ítéltetett	kivégeztetett	kegyelmezés
1880	1	—	1
1881	11	4	5
1882	6	2	3
1881	8	5	3
1884	17	7	10
1885	13	5	8
1886	10	1	9
1887	8	1	7
1888	1	1	—
1889	1	1	—
1890	7	4	3
1891	3	1	2

Kitűnik ez adatokból, hogy a halálbüntetés tekintetében a legkedvezőtlenebbek voltak az 1884. és 1885. évek; az ítélték száma e két évben összesen harmincz, a kivégzéseké tizenkettő. Ellenben az 1886—1889. évek eredménye határozottan kedvezőnek mondható, a menyiben a kivégzések száma ez évek mindenikében egy. A halálra ítélték összes száma 86, kivégeztetett 32 végrehajtás előtt meghalt 3, kegyelmet nyert 51; a halálra ítéltéknek tehát jóval több, mint fele kegyelmet nyert.

— **Baross Gábor új vívmánya.** Nevezetes és nagyfontosságú lépést tett ismét Baross Gábor kereskedelmi miniszter a forgalmi eszközök terén a távirati díjak leszállításában. Ez irányban tárgyalásokat folytatott Németországgal és Ausztriával az iránt, hogy a távirati alapdíjak megszüntetésével egységes távirati szódíjak lépjenek életbe a három állam egész területén. A díjknál a díj legkevesebbje (minimum) 30 kr. Az intézkedés 1892. január 1-től kezdve lép életbe. Az osztrák kormány hozzájárult a magyar kereskedelmi miniszternek abbéli rendelkezéséhez is, mely szerint az állomáshelyen kívül a táviratok kézbesítési díját egységesen 40 krban állapította meg.

— **Csiki Gergely** a nemzeti színház oszlopa a magyar dráma irodalom egygyik legnagyob bájnoka f. hó 20-án Budapesten 49 éves korában hirtelen meghalt. Csiky halálával rendkívül nagyvesztés érte nemzeti irodalmunkat és azért fájóan rendített meg bennünket a halált jelentő hír. Legyen neki könynyű a haza földje, és a lesújtott családot vigasztalja némileg az a tudat hogy a szerető családfő sirjánál egy nemzet könnyezik — gyászol.

ESARNOK.

Fővárosi tárcalevél.

Budapest, 1891. nov. 18.

Turf botrányok, a melynek kiszivárgott hírei az egész országot fölizgatták, nem is a jokeyk, vagy a totalizátor játékosok által lettek elintézve, mint inkább a jokey-clubbok egyes igazgatósági tagjai által, a kik a ló börze reputációját úgy vélték leginkább elállítani, hogy tisztességes polgárokat aljas üzérkedéssel valódtak. A gróf urak azt hitték, hogy a polgári erény az ő koronájuk előtt a némaságig fog meghunyászkodni és aztán így az övéké maradt az utolsó szó. Ámde a gyanúsítás fájdalmas sebe alatt bothoz nyult a kereskedő és iparos, és most keresi a támadót, hogy elégtelt szerezzon magának a sértésért, melyre sem okot, sem alkalmat nem szolgáltatott. És most lesz még csak igazán teljes a botrány. Rágalmazókat a bíróság elé ci.álják a sértettek minden egyes tagja, sőt felelősségre vonják még a lapot is, a mely a lovar-egyletek végzését ki nyomtatni merészelté.

Ugy látszik, hogy a gróf urak nagy baklövést követtek el, mert a gyanúsítottak újságbeli nyilatkozatára, mely telve van visszautasító sértő nyilatkozatokkal mélységesen hallgatnak, és a provokálást mibe sem veszik.

Még jó, sőt örvendetes reájuk nézve, hogy a versenytérről kitiltottak a bíróság előtt és nem a turf közönsége előtt vesznek maguknak elégtételt. Hogy pedig az igazság versenyterén hátra fognak maradni a gróf urak, legalább egy jó lóhosszal, azt tudja mindenki. Ha nem is ők maguk, de az ő angol jokeyjuk osinálták a huncutságokat, és hogy a veszedelmet maguktól elhárítsák, okozzák a közönséget, mely a dologban teljesen ártatlan.

A fővárosi municipium verseny terén is nagy mozgalom uralkodott a múlt héten. Most voltak a községi képviselőtestületi választások, a melyek iránt soha még oly nagy érdeklődés nem mutatkozott, mint épen az idén. Hogy mi volt az oka ennek az érdeklődésnek, azt nagyon könnyű kitalálni, ha tudjuk, hogy a főváros bizottságában, testületében még ma is sok olyan ember foglal helyet, a kiknek a magyar szó teljesen idegen, de idegen előttünk ezenkívül az irástudás mestersége is. A választók a régi Budapestet egészen új köntösbe akarják öltöztetni és hozzá fogtak a nagy epulációhoz, hogy a törvényhatóságból kisöpörjék azokat az elemeket, a melyeket a régi stréberség protezsált bizonyos célok elérése szempontjából. Hát bizony ez előtt a régi képviselő urnak, ha nem csordult, hát cseppent. Nagy volt a befolyása, nagy volt a tekintélye és ha jól tudott szavazni, nagy lett a hasa is.

Nagyon jó dolguk volt az eszkimóknak, mert sok volt a óka. Most már vége lesz a dicőségnek! Hiszen eleget megadta a főváros ennek a gazdálkodásnak az árát: vagy tán nem szégyen az egy ország fővárosára nézve, hogy egy ember, Rémi Róbert, az ő üres fejével, csupán nagyszájaskodással évekig tudott ott garázdálkodni? Egy ember, a ki alig járt iskolába, befolyásolhatta az egész törvényhatóságot! A kinek egyéb érdeme sincs, minthogy, mint korcsmáros és kávé, alkalmas kortes tudott lenni.

Elérkezett tehát az idő, hogy a főváros értelmes közönsége végre megszokálja a szájhő-sők hencngéseit, s a törvényhatósági képviselőket alkalmas egyénekre bizza, a kik azt nem célnak, de kötelességnek tekintsék. Ezért volt az idén olyan zajos a választás, a mely alatt különösen tekintettel voltak a választók a régi képviselők közül azokra is, a kik a német színházra mertek szavazni.

A színházi ügyet a választók nem felejtették el, mert a színház féltett kincse a fővárosi polgárnak.

Most ismét a népszínházat akarja megbolygatni bizonyos érdekkör. Arról van ugyanis szó, hogy a népszínházat, a melynek bérlete legközelebb lejár, az operaház intendánsa, Zichy Géza gróf vegye bérbe, hogy az így állami kezelés alá jusson.

Ez a veszedelmes idea abból fogamzott meg, hogy az operaszínház deficitjét a népszínház bevételeiből fedezze a gróf ur, a kinek, mint látszik, dugába dőlt az ő nagy tudománya, hogy az operának közönséget szerezzon.

A fővárosi lapok egy része bizonyos személyi tekintetből szemet huny ugyan, de a hir mindenfelé már eddig is mély megbotránkozást szül, mert nyilvánvaló, hogy a gróf ur gazdálkodása mellett okvetlenül csödbe fog jutni az egyetlen színházunk, mely állami segély nélkül tudja magát föntartani.

Pici.

Irodalom.

— **A „Képes Családi Lapok“** legutóbbi száma rendkívül érdekes és dus tartalommal jelent meg. Benitzkyné Bajza Lenke „Titok“ című regényének folytatása mellett ott találjuk Palágyi Lajosnak „Szerelem“ című hosszabb költeményét, Nagyváradimiráknak elbeszélését és több apróbb érdekesítő beszélt. Irodalmi becsét emeli e számnak Tolnai Lajos megkezdett cikksorozata, melyben a magyar költőknek írói jellemrajzát festi Csokonaitól — Bartók Lajosig. E nagy költők és kritikusunk nem a költők életrajzát ismertetni meg velünk, hanem a költő egyéniségének, írói jellemének hí rajzát adja. E számban Csokonayról beszél, méltatja irodalmi működését, mely nevét a magyar irodalom történetében halhatatlanná tette. Részünkről a lemelegbben ajánljuk a „Képe

Családi Lapok"-at, olvasóink figyelmébe, mint egy oly lapot, melynek minden egyes száma legkiválóbb íróink és írónőink tollainak műveit tartalmazza. Előfizetési ára: Egész évre; 6 frt; fél évre: 3 frt; negyedévre: 1 frt 50 kr; mely előfizetési összeg a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatalához: Budapest, Nagykorona u. 20. szám alá címzendők.

Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti Dr. Acsády Ignác. **Harmadik** füzet. Budapest 1891. A közhasznú vállalat harmadik füzeté pontosan megjelent s újabb tanúságot tesz egyrészt a buzgalomról és szakavatottságról, melylyel készült, másrészt a kiadó társulat áldozatkészségéről. A jelen füzetben ugyanis három önálló melléklet van. Az első gyönyörű és fölötté költséges színes műlap mely a magyar lovas katonaságot tünteti föl a 1700—1840 közti években: tizenkét önálló alakban látjuk az egyenruhában időnkint beállt változást s a nagy műlap olyanszép és érdekes, hogy ráhába is tehető. Egy másik műlap az emberi test alkatrészeit tünteti föl! a harmadikon pedig a vegyes házi királyok, köztük a Hunyadiak és Szapolyiak családfáit adja öt külön csoportban a legújabb kutatások eredményei alapján. A szöveg maga az Arany és Ázsia közti dus anyagot öleli föl térvszerűen, a tárgy fontosságához mért terjedelemben feldolgozva. Az arannyal kezdő cikkek száma valami h e t v e n r e megy, az Attila cikké tizre. E füzetben is tulnyomók a magyar cikkek: terjedelmük nagysága és tárgyak fontossága szerint említhetők a történelemből az Árpád, Árpádház, Attila cikkek, Avarok, a földrajziakból Ausztrália, Ausztri, Ázsia, Atlanti Ocean, Atoll stb. A természettudományiakból az Árpá, Ásvány, Ásványtan, Ásványtani intézet, Ásványvizek, melyek fölölelik az egész magyar anyagot s hazai viszonyainkról teljes tájékoztatást adnak. Böven van tárgyalva hazánkra való tekintettel az ausztriai jog az Archaeologia, az Áru, Áru- és értéktörzsde és szokványai stb. Igen gazdag a füzet műszaki és technológiai cikkekben s az árvízügyeket megfelelő terjedelemben és szakavatottsággal tárgyalja. Ármentesítés, Ármentesítő társulatok, Artézikut, Árvédelem, Árvíz, Aszály, Átmetszés stb. mind olyan cikkek, melyek főfontosságú hazai ügyekről adnak tájékoztatást s melyek nagyban emelik a Kézi Lexikon gyakorlati hasznavehetőségét. El lehet róla mondani, hogy minden füzetében szebb és jobb lesz s mind jobban megérdemli a közönség támogatását. Negyven füzetben a vállalat be lesz fejezve. Egy füzet ára 30 kr. Legcélyszerűbb előfizetési módozat 10 füzet árának előzetes beküldése akár az Athenaeum könyvkiadóhivatalához, akár bármely hazai könyvkereskedőhöz.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

Hirdetmény

A gazdasági bizottság részéről közhírré tétetik, hogy a község részére szükségeltető **irodaszerek és nyomtatványok ajánlatok** utján fognak beszereztetni.

Felszólítanak tehát mindazok, kik a szál-

lítást elnyerni ohajtják, hogy ebbeli ajánlatukat mintákkal felszerelve és az árak megjelölésével f. évi december hó 17-ig Bozó A. bíró elé betejesszék.

Ugyancsak ezuton fog a szükségeltető gyertya és petroleum szállítás is beszereztetni. Az ezt elnyerni ohajtó kereskedők is ajánlatukat a fenti határnapig betejesszék.

Mindszent, 1891. november 14-én.

2—2

A gazdasági bizottság.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult **bedörzsölést csusz, köszvény, tagszaggatás** stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 90 kr, és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak Horgonnyal valódi!

Hirdetmény.

Mindszent község váltsági bizottságának a f. évi november hó 18-án tartott ülése alkalmával hozott határozataiból kifolyólag közhírré tétetik, miszerint:

1-ször, A község tulajdonát képező ugynevezett **felső vendégfogadó** 3 egymás után következő évre a f. 1891-ik évi november hó **26-án délelőtt 9 órakor** a község háza tanácstermében megtartandó nyílt árverezés utján haszonbérbe adatik, a kikiáltási ár 100 frtban állapított meg.

1-ször A község tulajdonát képező ugynevezett **Kurca rét tófenék-féle** birtokán a **vadászati jog** hat egymás után következő évre a f. 1891-ik évi november hó 26-án d. u. 3 órakor a község háza tanácstermében megtartandó nyílt árverezés mellett haszonbérbe adatik, a kikiáltási ár 23 frtban állapított meg.

3-ször. A község tulajdonát képező fekvőségen keresztül vonuló **Kurca folyón** egy fahíd építése tervezetett, az e tekintetbeni tervezet és költségvetés készítésére pályázat hirdettetik akként, hogy a kinek

terve elfogadtatik, de az építésre vállalkozó nem lesz, **tervéért 10 frt jutalomban** fog részesítettetni, a tervek f. évi november 28-án déli 12 óráig a községi előjárósághoz adandók be a hidépítésre vonatkozó részletes megállapítások a váltsági bizottsági jegyzőnél tudhatók meg.

Mindszent, 1891, novemb. 20.

Bozó A Pál,
bíró.

Jó minőségű, fűtésre használható

POROSZ KÖSZÉN

kapható a legjutányosabb árban

Kiss Sándor,

vasutállomás főnöknél

Szentesen.

Csusz, köszvény, tagszaggatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő **szor** és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennélfogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“

kérendő.

Felhívás!! Az összes olvasókhhoz!

Megvagyok bizva, hogy minél előbb pénzt szerezzek 1000 drb a legelegánsabb, rendkívül jól járó másodperccel regulázott és írásbeli jótállással ellátott

Washington — Remontoir órákat

csak a vám, posta költségért, tehát minden áron eladni. **2 frt 75 kr. utánvét mellett** bárki megszerezhet magának egy remontoir órát lapos kristály üveggel — machamikus mutató igazítóval, mely kulcs nélkül felhuzható és. egy rendkívül finom műarany oralánccal.

Aki tehát egy jó és olcsó remontoir órát akar venni, **hihetetlen mesés olcsó áron csak 2 frt 75 krért**

az siessen — a mint csak lehet azt megrendelni, addig míg a raktár tart, mert ilyen alkalom csak ritkán kínálkozik.

Megrendelhető alulírott cégnél

v. i. Minden más helybeli cégek által hirdetett csak durva fali órák.

Krach!

Az amerikai vámviszonyok következtében, abba a helyzetbe jutottam, hogy egy

Nagy téli kendő-gyár

összes készletét megvehettem; így tehát abba a helyzetbe jutottam, hogy képes vagyok minden nőnek, egy nagy meleg lepel kendőt a még soha nem létezett olcsó áron

1 frt 40 krért kiszolgáltatni.

E remek nagy kendők minden színben, világos, avagy barna, remek szegélyvel és finom rojtokkal 1¹/₂ mtr hosszú és 1¹/₂ mtr szélességben kaphatók. Hogy az árut minél előbb pénzzel cserélhessem fel, voltam kénytelen ily mesés olcsó áron áruba bocsájtani.

Utánvét mellett bármely irányban szállítja alábbi cég.

Krach!

Felül mul minden ujdonságot.

Általános konyha készlet,

mely a párizsi-világ és a bécsi országos gazdasági kiállításán mint a legpraktikusabb, szükségesebb minden háztartásnál és nélkülözhetetlenebbnek ösmertetett el. Mindenki, ki a konyha szerkezetet látta, akár gyermek, háziasszony földműves, egész a nemesig s tovább minden körben általános tetszést aratott és feltűnést keltett, úgy annyira, hogy midőn a csoda szerkezetéről az első hirdetés megjelent, rengeteg megrendelések érkeztek.

„**Hihetetlen és mégis igaz.**“

Egy konyha apparátus a következő czéloknak felel meg: Egy percz alatt 1 kiló répát, retket burgonyát tormát, vereshagymát, ugorkát, gyümölcsöt szóval mindent ami hámozható és felvágható ohaj szerint vékonyabb, vagy vastagabb szeletekben vágható.

Két percz alatt vaját és tejsűrűt lehet előállítani és félpercz alatt habot, sautól stb. stb. készíteni. Továbbá ez mikroszkopnak is használható mert 400-szorosan nagyít minden tárgyat és így rendkívül alkalmas, az ételek és italok megvizsgálására.

Egy ilyen szerkezet tartós érozból soha nem romló rugákkal csak **150 frtért** kapható addig míg a raktárban tart.

Minden árúkat utánvétel mellett megrendelhetők

S. ALTMANN, szétküldési telepéről.

Bécs, I., Dominikanerbastei 23.

4—100